

КУЛЬТУРА ДОБРОСУСІДСТВА

**Частина 4
ЦІНУЙМО КРАЙ –
ПИШАЙМОСЯ УКРАЇНОЮ!
КИЇВЩИНА**

Робочий зошит для дітей
і матеріали для батьків і педагогів

Учня / учениці _____ класу

Робочий зошит для дітей і матеріали для батьків і педагогів до програми «Цінуймо край – пишаймося Україною!» інтегрованого спецкурсу «Культура добросусідства» були розроблені у 2007–2009 рр. і адаптовані у 2018 р. у рамках проекту Інформаційно-дослідного центру «Інтеграція та розвиток»

Робочий зошит для дітей і матеріали для батьків і педагогів створені відповідно до програми спецкурсу «Культура добросусідства», яка була схвалена до використання в освітніх закладах України (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України № 22.1/12-Г-366 від 15.06.2018 р.), і надруковані для апробації в ЗЗСО м. Києва і Київської області

Авторський колектив:

Араджионі Маргарита Анатоліївна, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України;

Волошенко Оксана Валеріївна, молодший науковий співробітник відділу екранно-сценічних мистецтв та культурології Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, менеджер медіа освітніх програм Академії української преси;

Гирич Ігор Борисович, доктор історичних наук, завідувач відділом джерелознавства нової історії України Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України;

Кравчук Лариса Володимирівна, завідувач Науково-методичного центру дошкільної та початкової освіти Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

Микитюк Людмила Володимирівна, методист відділу виховної роботи та позашкільної освіти КНЗ КОР «Академія неперервної освіти»;

Мірошникова Крістіна Олексіївна, викладачка школи підприємництва MBA Kids у м. Києві;

Санковська Ірина Мечиславівна, методист науково-методичного відділу дошкільної і початкової освіти Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Особлива подяка за надані матеріали і консультації:

К. В. Алмазниковій, С. С. Араджионі, О. С. Бакшеєву, О. В. Банах, Н. А. Барановій, О. І. Боярчук, І. В. Бруновій-Калісецькій, О. В. Волоховій, С. І. Данилову, О. Б. Дущенко, Р. І. Євтушенко, М. С. Єлігулашвілі, І. Р. Залізній, Н. В. Захаровій, С. О. Ісмагілову, В. О. Кіктенку, Ю. Г. Кононенко, Л. Ф. Кравцовій, О. П. Лабазі, В. В. Майорському, Л. В. Наумовій, Н. Ю. Опенко, Л. П. Повх, І. М. Семиволосу, А. О. Смирновій, О. К. Смирнову, Г. В. Стець, Н. В. Триш, Є. Тулбі, Я. О. Чернишовій, М. І. Чумарній

Рецензенти:

Горпенко Людмила Миколаївна, кандидат педагогічних наук, методист із початкового навчання НМЦ управління освіти Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації;

Сєдих Людмила Іванівна, вчитель початкових класів, учитель-методист НВК «Спеціалізована школа І ступеня з поглибленим вивченням української мови – гімназія № 39 імені гетьмана України Богдана Хмельницького» Деснянського району м. Києва

Культура добросусідства. Частина 4 : Цінуймо край – пишаймося Україною! Київщина : Робочий зошит для дітей і матеріали для батьків і педагогів закладів загальної середньої освіти м. Києва і Київської області / [автори-укладачі: М. А. Араджионі, О. В. Волошенко, І. Б. Гирич, Л. В. Кравчук, Л. В. Микитюк, К. О. Мірошникова, І. М. Санковська]. – К. : ТОВ «Прометей», 2018. – 116 с. : іл. – Англ., болгар., гагауз., кримськотат., нім., польськ., ромськ., рос., укр.

ISBN 978-617-7502-38-7

Посібник створений відповідно до програми «Цінуймо край – пишаймося Україною!» спеціального курсу «Культура добросусідства». Він призначений для ознайомлення школярів і їхніх батьків із ментальними, мовними, релігійними, етнокультурними особливостями людей, які мешкають на Київщині, для проведення системної виховної роботи, розвитку громадянської освіти, формування соціальних компетентностей, навичок конструктивної комунікації й успішної взаємодії у колективі. Зошит може бути використаний також як методичний посібник і хрестоматія для організації роботи учнів на уроці, під час ранкових зустрічей і годин спілкування, у гуртках і вдома.

© Араджионі М. А., ідея, автор-укладач базової версії зошита, 2018

© Араджионі М. А., Волошенко О. В., Гирич І. Б., Кравчук Л. В., Микитюк Л. В., Мірошникова К. О., Санковська І. М. укладання регіонального компонента, 2018

© ІДЦ «Інтеграція та розвиток», макет, 2018

Я ЩИРО ВІТАЮ ТЕБЕ!

Це я – бджілка Меліса! Я рада новій зустрічі з тобою, адже вона допоможе нам ще ближче познайомитися! Ти розгорнув/розгорнула цей зошит – і ми можемо продовжити мандрівку нашим дивовижним і неповторним краєм та нашою чудовою країною. Саме тому наша нова велика подорож називається «Цінуймо край – пишаймося Україною!». А запросимо ми з собою наших рідних, друзів, сусідів. Разом з ними пройдемо туристичними маршрутами краю, познайомимось з чудовими пам'ятниками архітектури, історії, культури, природи, а також із музеями і театрами. А головне – із людьми, які доклали зусиль, щоби зробити наш край і Україну такими розвинутими, сучасними, унікальними й цікавими. Ти зможеш побувати у ролі дослідника/дослідниці, будеш мати змогу замислитися над різними питаннями, навчишся працювати з інформаційними джерелами й навіть сам/сама створювати часописи! Ти вже знаєш про необхідність і значення дружби й доброго сусідства. Ми продовжимо розмову про це, а також поговоримо про цінність довіри, єдності, миру й співпраці. Ти переконаєшся в тому, що немає «кращих» і «гірших» культур. Є різні, у чомусь несхожі на нас, люди – і цим вони нам цікаві. Звичайно, я не забула й про нові цікаві завдання, які ми виконуватимемо під час наших подорожей. Хочу нагадати тобі спеціальні значки, які підкажуть, як потрібно виконати завдання.

виріж,
наклей

напиши,
закінчи
речення

розкажи,
поміркуй
уголос

з'єднай,
обери,
знайди

поміркуй,
дізнайся,
склади, відгадай

словничок

намалюй,
розфарбуй,
домалюй

прочитай,
запам'ятай

це цікаво,
поради бджілки

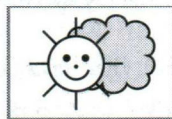
Мені б дуже хотілося знати, чи подобаються тобі наші подорожі. Тому я попрошу тебе трохи пофантазувати. У квадратику, який ти побачиш на початку подорожі, намалюй який-небудь символ, який допоможе мені зрозуміти, чого ти чекаєш від нашої зустрічі. А в кінці подорожі в такому ж самому квадратику спробуй оцінити свої враження й роздуми після заняття. Також подумай, чи виправдалися твої очікування, й вибери позначку, що найкраще відповідає відчуттям чи емоціям, які ти переживаєш.

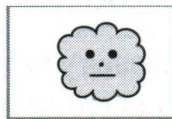
Це було краще,
ніж я
думав/думала

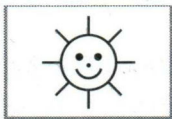
Мені не
сподобалася
подорож

Виправда-
лися, але
не повністю

Не можу
визначитися

Так,
виправ-
дались

Не виправда-
лися, але я не
розчарована/
розчарований

Отже, у путь, знайомитися з дивним і неповторним краєм нашої України!

Навчальний посібник

Культура добросусідства. Частина 4 : Учимся, відпочиваємо та працюємо разом.

Київщина : Робочий зошит для дітей і матеріали для батьків і педагогів

Автори-укладачі видання: М. А. Араджионі, О. В. Волошенюк, І. Б. Гирич,
Л. В. Кравчук, Л. В. Микитюк, К. О. Мірошникова, І. М. Санковська.

Художники: І. Зіновкіна, М. Михалюк, В. Шиллер.

Редактори: М. А. Араджионі, Н. М. Овчарук.

Перекладачі: Т. М. Захарова, Д. А. Кононенко, О. Г. Тимохіна.

Дизайн: М. Г. Козлова. Коректор: Н. М. Овчарук.

Підписано до друку 25.06.2018 р. Формат: 60х84 $\frac{1}{4}$. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Arial. Ум. друк. арк. 13,49. Наклад 1500 прим.

Видавництво ТОВ «Прометей»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 5212 від 19.09.2016 р.

Надруковано у ФОП Рябоконт Олександр Васильович,
04123, м. Київ, вул. Осиповського, 3-А, кв. 151, тел. 050-961-71-27